

Végül

[2014. május]

ÉBRENÁLOM

Zsíros föld, kiszáradt csonthulladék.
Növényi létképződményünk némasága,
tébolyító képzeletünk állati erővel
feltörő ordítása (mint amikor villám-

sebesen sújt le a bosszúvágy). Persze,
valaki, valami mindig óv.
Apám és a kert – a holdvilágnál
sütkérező aranyalmafák (Ó- és

Újtorda határán); vagy a köldököd alá
suhanó – s a szívkamrákig hatoló –
ébrenálom kínzó kérdései. (Válaszok

sehol.) Nem költőhöz illő szó a morál. Mégis
tudnom kell, mi fog elveszejteni: a hátralévő
évek, napok kegyetlensége vagy közönye?

DE PROFUNDIS

Vesződség, satnya remény üldözése,
ifjú agytorna (első zongoraverseny-
kísérletét Liszt sem fejezte volt be) –
a hiábavaló-kiáltás zsolttárát az űrben
ki hallja meg? A Teremtés visszhangzik
amúgy is, ölelésben, ámulásban, vér-
áldozatban, teméntelen bűnben, eleget.
Holtakat ébreszteni hívság, hogyha az
Úrnak is ritkán van füle hozzá. Van, aki
egész életén át egyetlen hangot próbál
megszólaltatni („Egy csendes ütés” csak,
akár a túlélés pillanatnyi esélye).
Hangok a tompító vigasztalanságban,
rémült nyüzszítés alattomos törvetéskor,
a szomjúhozó utolsó sóhaja, az önzés
ragadozó vicsorítása, vagy a gúnyos
fölénnyel villogtatott kacaj.
A kimondhatatlanra vágytál te is, s végül
a levegőn fogsz megfulladni. Ám addig a
porbolyhokat lerázás izgalma, a portyázás
szervedélye s a zuhanásé: a kihívás, a kudarc;
mélységből fölnézni avagy a magasságból le-
zuhanni (!), melyik a nevetségesebb erőlködés?

A TELJESSÉG ILLÚZIÓJA

– élet, álom, halál –*

Sejtelmek kisugárzásai, óceánmélyig hatoló
álom- vagy kísértetjárás – az esetleges (nem a
végzetes) perc, amikor már nem bírod (de talán
nem is érdemes) földi utadat terhelve felszínen
tartani a fölösleget. Már csak mint áttetsző szó-
buborékok vagyunk; mire az isteni bölcsesség
a tengerek fölött gomolygó, ködlő messzeségben
felragyogó alakot ölt, az énekek, táncok már mind
az elhalványuló füst foszladozó árnyékai, s mintha
a távolság kereső szomorúságba veszve, kiszakadtak
volna belőlünk a varázslatot színekre bontó szemek.
„Én veled maradok” – mondja neked éjfél sűrű
árnyam –, és a szélesre tárt ajtóra mutatva (mitikus

pillanat ez) sikerül kiűznie a házból a kétségbe rántó
indulatok hordalékával az agyat eltompító erőtlenséget.
A kénköves mélység sáskahadából egyetlen viharvert,
kiéhezett csenevész példány köröz még a mennyezetről
lelógó lámpa alatt – hihető-e, hogy besodorta az ablakon
a léghuzat (vagy csak mágiával fűszerezett képzelet?) –
egy elfojtott sikoly, s habozás nélkül már meg is ölted.

* *Megjegyzések Ljudmila Ulickaja nőalakjainak rajzához (Regéczi Ildikó)*

EMLŐSÖK EGYMÁST KÖZT

(minek annyi könyvet írni!)

Apró, rövidlátó szemével vajon
mit keres a szétnyitva felejtett
könyvlapokon?

Pont után mintha habozva megtorpanna –
mint aki nem érti a másik,
nagyobb emléksálatra vonatkozó szabályt!

Egy vakkantás (tán újabb cselekmény kezdete?)
s iszkiri, eltűnik a vizsla szeme elől
a föld alatti vakondjáratokban.

Vadászterülete – Európától Japánig – lám,
hosszabb sok unalmas körmondatnál.

LÉGGÖMB-ELÉGIA

Nagy utazásokról álmodozol, hogy az óceán hullámai végre
lemossák rólad a gyanakvó csinovnyikok molyirtó szagát.
(Ehhez képest Kossuth bársonyos hangja megújult művi kánon
– a színpadias gesztusokból sosem elég? Örök titok.) Ha te tudod,
a titok már nem titok – mondaná a hírességébe beletörődő Széchenyi.
Az ő neve is kánon, netalán annak köszönhetően, hogy Kassától
Budáig egy postakocsiban nem kártyázta el a vagyonát.

Ki hol tivornyázott-tivornyázik; tán bihari hegedűsökkel,
a Beleznay-kertben.
(„Zöld a bajsza – zendít rá az inváziós huszár –, mégis jól
/fel/áll neki!...”)
Az utánpótlás később; egyelőre még holmi fürdősóval illatosított
dézsa
vízben úszkál valahol. Vagy újabban a Kolcza-kertben? Zihálva
kapkod(sz)
levegő után. Miért van, hogy az idő a Napóleonoknak dolgozik?!

Kormányozd csak a léggömböt – a víztükörben ezüstpikkelyű emlék-
foszlányok úszkálnak, cápa fogak nem érhetik el őket – hiába, na,
ilyen
„a levegőnek és a súlynak az equatatiója”. Nyomunkban a légben
vihar-
madarak s kémhistóriák. A léggömb zsinórja ha elszabadul,
merre sodor,
repít az Úr? Biztosan Nyugat felé... Amerre a modern léggömb tart, az
igazság is arra van vajon? (Széchenyi állítólag hívó lélek volt, folyton
ostorozta magát? Az alkudozások keresztútjében képesek vagyunk-e
a kódolt
idegenség iszapos talaján megállni talpon?)
Hová lettek a keresetlen igék!

Ilyenkor kánikulában kidomborodnak a halántékek, szűkül
a homlok-
tér, a vékony bőr kiszárad rajta s leperreg, elvékonyul a képzelet is.
(Az agy
történelmi kérge meddig bírja még?) Hová lettek a ruganyos lét
tartalékai;
vagy jöhet ismét a tömeghisztériás kudarc? Hol csupán egy emeletnyi

palacklét
a zavaros árvíz hullámszásban; máskor ótestamentum-émlékezetű
sáskainvázio, mitől
a rozsdabarna alkonyat is elnehezül. Csak a sétatéri platánok árnyék-
fedezete örök.
Sóvárgás, savanyú kékjézés, sótlan salak a repedésektől rég kikezdett,
alvadt
kocsonyás nyelöcsövemen. Mind nehezebb lélegzetvétel – az enyém,
a tied;
valami fogva tart (miként ha a hitviták kínja és értelmetlensége).

Az emlékezetrombolástól dagadozó, dögevő káosz fölött
a nemfeledés vérátömlesztő biztonsága lebeg.

A LEGOLCSÓBB FELLEG ALATT

Mekkora ámitás! A földi út.
Vártad, hogy megnyílják előtted mindenestül,
a puszta, a sejtelmes, megannyi tabut
ígérő (melyen mint a kés hatol keresztül
akaratod), nem a sártengerré dagadt,
vagy göröngyös, csak az éretten lehullt, a repedt
burokban fénylő gesztenyétet
mutogató. Tartásod kifogástalan, a nap
hevétől nem lettél kiégett
agyag (pláne etruszk-lelet);
ármak mímelik magányos hasonmásodat.
Ha lehajolsz: néhány könnyelmű, önfeléd
mozdulat, s csontként összeszedheted
magad.

KOCKÁZATOS ÖRÖKLÉT

A csonttá-válás kísértete
nem fantáziaszülemény

a föld alatti folytonosság képze
még nem fanatizmus

testen túli veszély- és kéjngerek
ha már kizárva – néha mégis

csak úgy (miért ne?)
megcirógatni a fűszálakat.

A TESTEN KÍVÜL AMI MÉG MEGVÁLTHATÓ

„Óshona lappang a szittyós laposba”
(Illyés Gyula: Dűlő-út)

Az élveboncolás kockázata!
Kétségtelen, hogy sokba került nekünk
az idegrendszer működésének
nyomon követése.

A vétek befele nő, a gyűlölet kifelé
törik – nem érdem, ami csak érem.
A test ruganyos marad a kéjkeresésben
(s ami átúszik a hegyek fölött, az óceánok
mélyén koporsókopogtatás után is
– nem csak az öregedésig – a vérben).

(ZSOLTÁR)

Összeszedni a keveset,
ami nem úgy volt, vagy talán
csupán látszatként létezett,

csak mint felszín: viasz-
tükörben viaszorca; moccanat-
lanság kapuzárás után.

Alvó száj, közöny fintora –
a sár, a vér fel-felszárad, csak a
tudás ne volna, hogy
az eredendő kór s piszok
nem tűnik el soha.

Kategória: vers, próza
Denumire autor: Lászlóffy Csaba

Látó Szépirodalmi Folyóirat